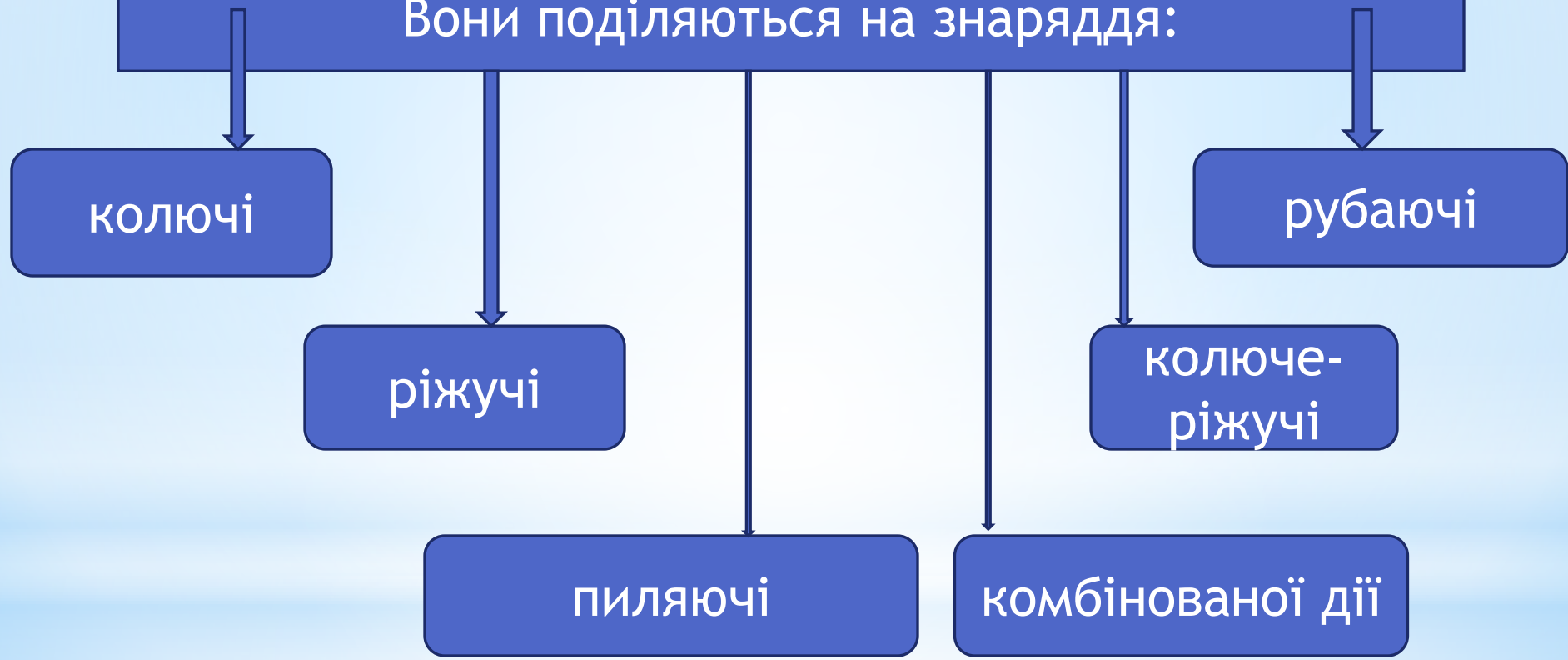

**Судово-медична експертиза ушкоджень,
спричинених гострими предметами**

Гострими називаються предмети, які мають загострений кінець (шпичок) або гострий край у вигляді леза, чи їхню комбінацію.

Класифікація гострих предметів за механізмом дії.
Вони поділяються на знаряддя:

Різноманітні види гострих предметів

Класифікація ушкоджень спричинених гострими предметами

подряпини

рани

вруби
кісток

розруби
кісток

відруби
кісток

Загальні ознаки ран від гострих предметів

- певна форма ран: веретеноподібна, щілиноподібна або промениста;
- рівні, гладенькі, без розміжчень, осаднень, надривів та крововиливів краї ран, які не відшаровані від підлягаючих тканин;
- відсутність сполучно - тканинних перетинок між краями чи у кінцях ран;
- гострі, іноді з надривами (при дії рубаючих чи певних колючих предметів) кінці ран;
- рівні, прямовисні раневі стінки, без крововиливів у шкіру.

Ушкодження від ріжучих предметів

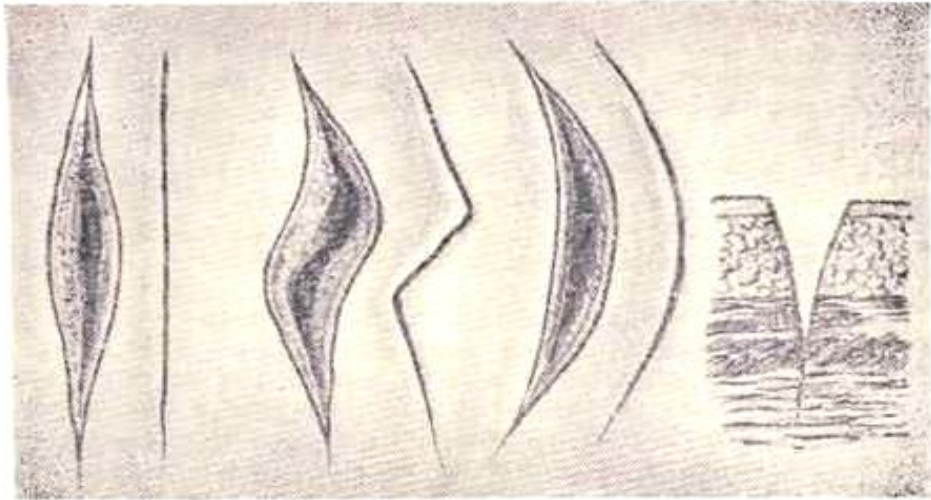
Ріжучі предмети характеризуються наявністю леза (тобто ребра, в якому грані, що перетинаються, сходяться під дуже гострим кутом, причому це ребро ще й заточують), а також легкою (невеликою) вагою: бритва, ніж, коса, шматок віконного скла, тощо.

Механізм утворення ушкоджень ріжучими предметами - натискування на пошкоджувану частину тіла і одночасне протягування предмета по тілу.

Чим більший тиск і чим довше протягування леза, тим більші та глибші виникають рани.

Видові ознаки ран від ріжучих предметів

□ Форма зазвичай веретеноподібна, іноді зигзагоподібна чи півмісяцева. При зведенні країв - лінійна.

□ краї рівні, гладенькі, нездерті, слабосинюшні краї.

□ Кінці ран мають насічку.

□ Поступове зменшення глибини рани від її центру до кінця в межах власне шкіри та епідермісу та надріз.

Видові ознаки ран від ріжучих предметів

I

- Довжина завжди переважає над шириною та глибиною рани (1).
- Насічки та надрізи на кінцях ран, як ознака кількаразової дії ріжучого предмета (2).
- Поверхнєве пошкодження епідермісу лінійної форми.

Різанні рани

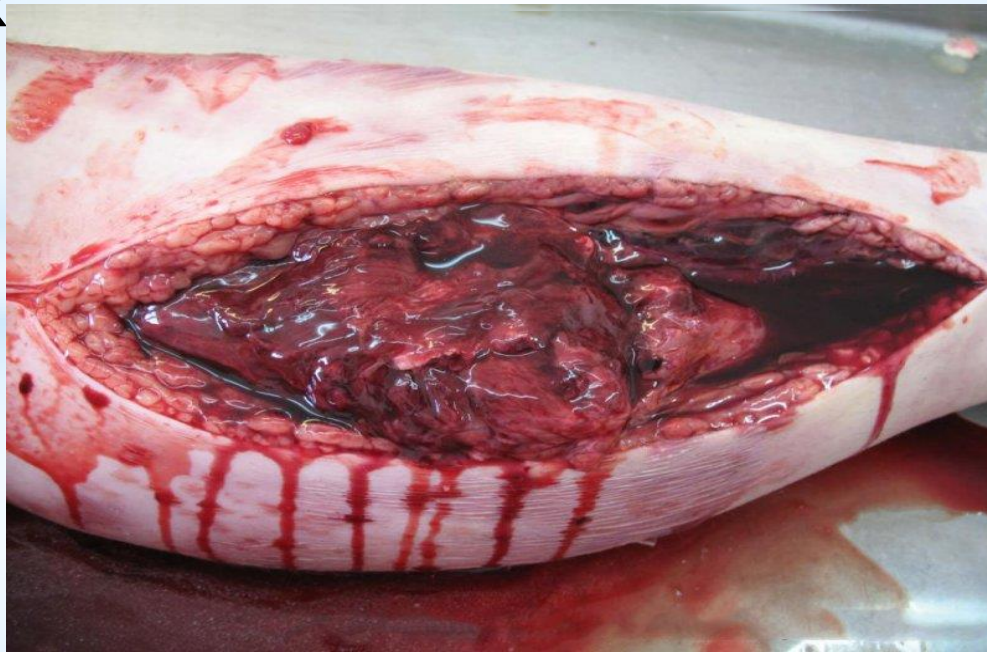
Ушкодження дозволяють встановити: 1) вид гострого предмета; 2) місце прикладання сили; 3) по трасах на кістках, надкістниці виявити конкретний екземпляр ріжучого предмета.

Ушкодження від дії рубаючих предметів

Рубані рани виникають при ударах гострим лезом важкого рублячого предмета. *Рубаючі* знаряддя - предмети, що мають гострий край і велику масу. Як правило, вони наносяться сокирою, рідше – тесаком, шаблею та іншим рублячим знаряддям.

Механізм ушкодження - розсічення тканин з наступним їх розсовуванням.

Найчастіше такі рани бувають на голові, рідше - на тулубі, шиї і кінцівках

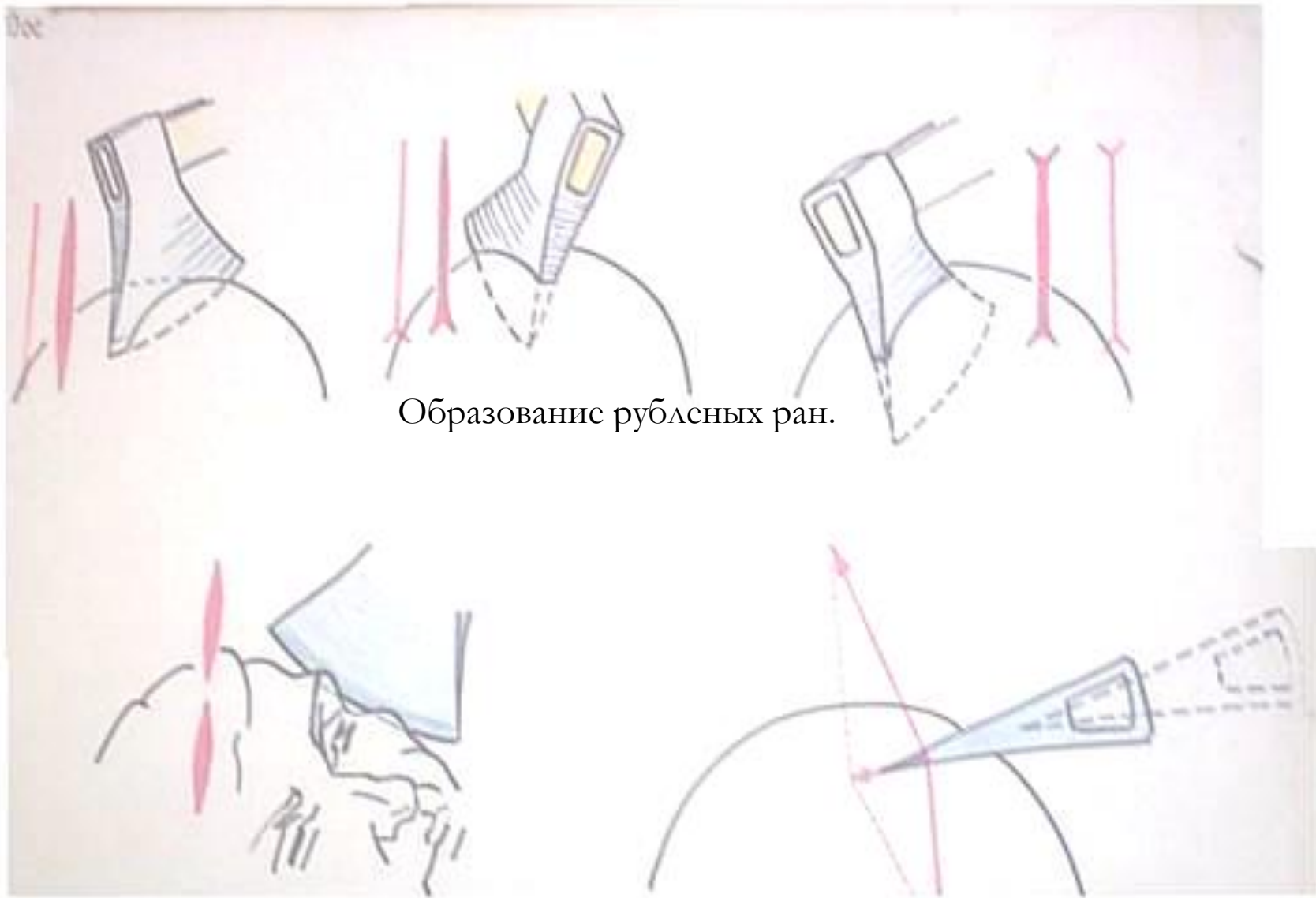

ана

· **Рубаючі предмети** мають **гострий** (або відносно гострий) **край**, на поперечному розрізі форму **клина** і **значну масу**. У рубаючих предметів конструктивно є **рукоятка і клинок** (або **клин** - у сокири) з **лезом**, іноді з двома, **обух** та ін.

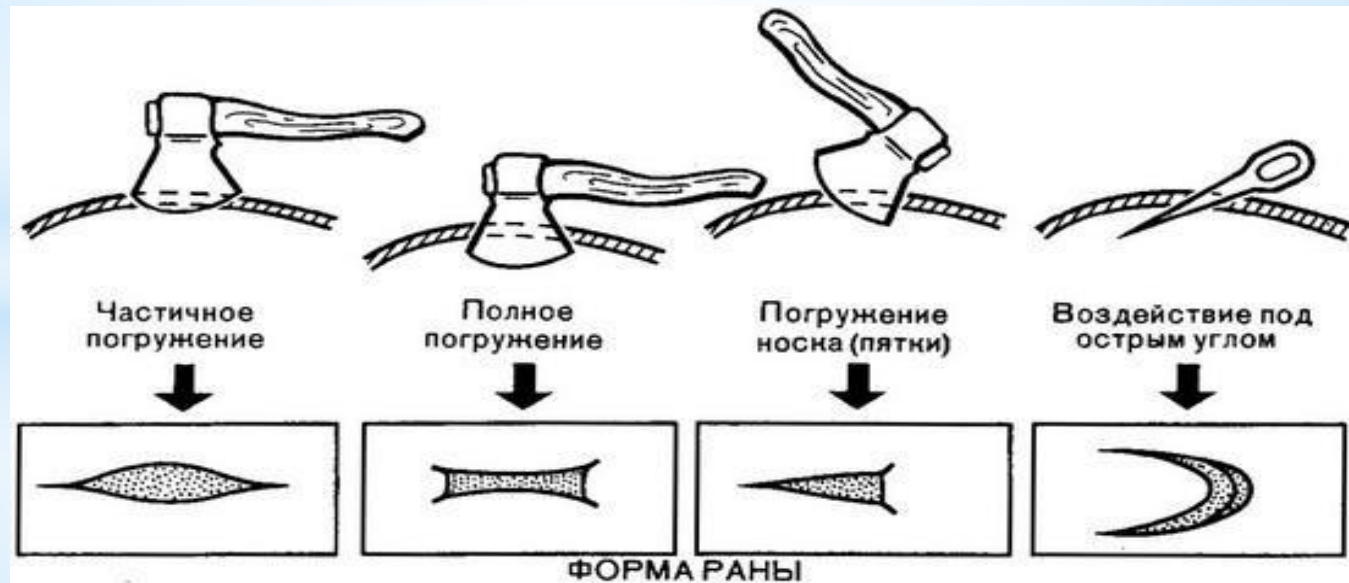
Варианти дії сокири на тіло

Образование рубленых ран.

Ушкодження від дії рубуючих предметів (ознаки)

- ❖ Форма ран шкіри, як правило, веретеноподібна чи лінійної форми, а якщо удар наноситься під кутом – дугоподібної.
- ❖ Кінці ран залежать від характеру занурення леза в тканини. Якщо воно занурилося лише середньою своєю частиною, а носок і п'ятка залишилися поза шкірою, то обидва кінці рани будуть гострі. Якщо сокира занурилась у рану носком чи п'яткою, то набуває П-подібної чи М-подібної форми. Якщо ж у шкіру занурюється лезо сокири з носком і п'яткою, то утворюються два П-подібні краї.

Ушкодження від дії рубуючих предметів (ознаки)

- ❖ Стінки рубаних ран рівні.
- ❖ Дно рубаної рани роздроблене і різко синюшне.
- ❖ Рубані рани проникають глибоко в тіло.
- ❖ Стінки ушкоджених кісток і хрящів характеризуються наявністю слідів - трас.
- ❖ Для ушкоджень трубчастих кісток характерні надруби, розруби та відруби.
- ❖ на кістках утворюються лінії з рівними, гладкими краями і гострими кінцями вруби, які нерідко супроводжуються переломами і тріщинами кісток.

Рубаючі предмети

Ушкодження від дії рубаючих предметів (значення)

Рублені ушкодження дають можливість установити:

1. вид травмуючого знаряддя;
2. довжину його леза;
3. наявність “носка” та “п'ятки”;
4. напрям дії;
5. кількість ударів;
6. орієнтацію в момент удару леза, “носка”, площини клина відносно подовжньої осі тіла;
7. наявність або відсутність факту взаємного переміщення нападаючого та потерпілого;
8. можливість самоушкодження;
9. конкретний екземпляр травмуючого знаряддя.

Ушкодження колючими предметами

Колючі предмети мають легку вагу, подовжену форму і гострий кінець. Серед усіх ушкоджень від гострих предметів зустрічаються частіше. Відміна особливість - невеликі зовнішні розміри ран та значна їх глибина, тобто - наявність ранового каналу. Такі рани мало помітні, супроводжуються внутрішньою кровотечею і є, зазвичай, небезпечними для життя.

Ушкодження колючими предметами (види колючих предметів)

- I. З безреберною поверхнею (голка, шило)
- II. З ребристою поверхнею (викрутка, пильник)
- III. З одним чи двома лезами (фінський ніж, кинджал)

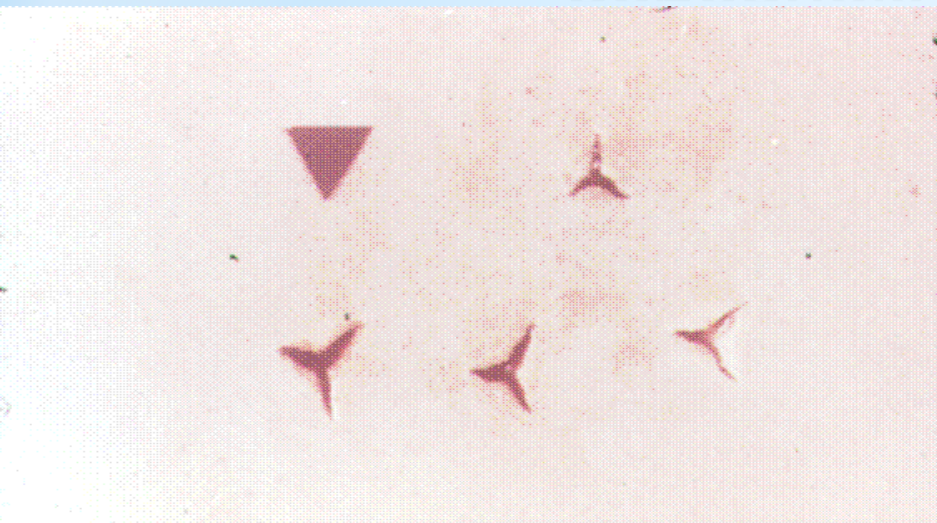

Видові ознаки ран від колючих предметів з безреберною поверхнею

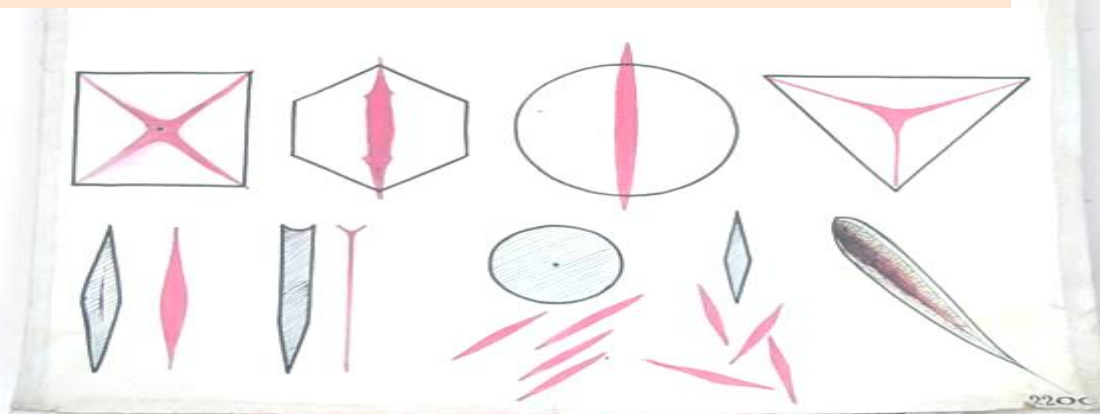
- ❖ Паралельність між собою та лініям Лангера.
- ❖ Щілиноподібна чи овальна форма.
- ❖ Незначна величина.
- ❖ Наявність ранового каналу.
- ❖ небезпечність внутрішньою кровотечею і ушкодженням внутрішніх органів.

Видові ознаки ран від колючих предметів з реберною поверхнею

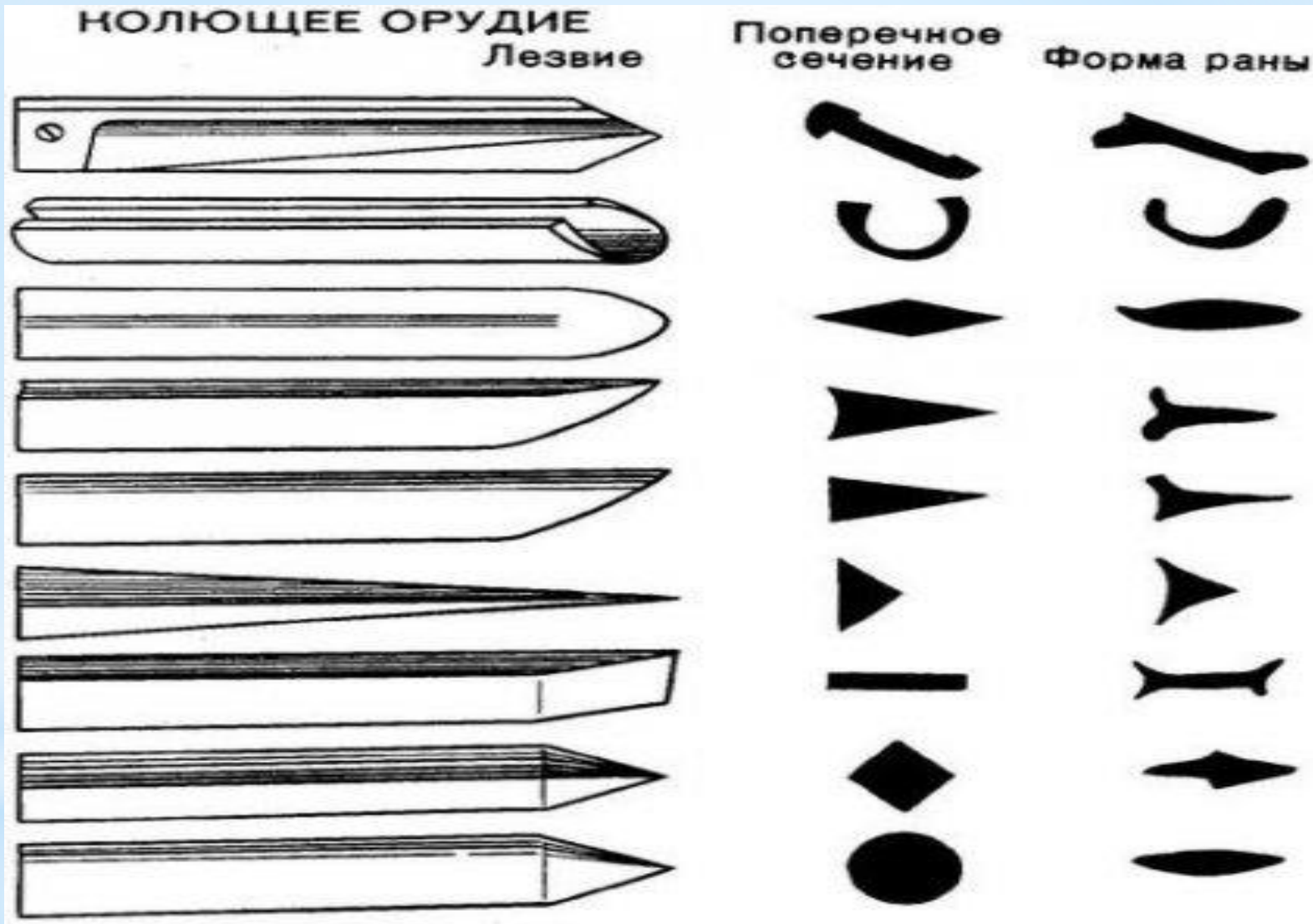
Рани від дії колючих предметів з ребрами

- ❖ Промениста форма.
- ❖ Наявність надривів у кінцях та краях ран за кількістю ребер травмуючого предмета.
- ❖ Залежність форми рани від форми поперечного перерізу травмуючого предмета.

Різні форми ран на шкірі залежно від форми поперечного перетину колючого предмету

Ушкодження колючими предметами

Залежність форми рани від виду поперечного зрізу колючого предмету

Ушкодження від колюче-ріжучих предметів

Колюче-ріжучі предмети мають плоский клинок з одним чи двома гострими лезами і гострим кінцем (ножі, кинджали).

Проникаючи в тіло гострим кінцем, колюче-ріжучі предмети, на відміну від колючих, не розщеплюють, а розрізають тканини своїм лезом чи лезами.

У структурі колото-різаних ран також виділяють вхідний отвір, рановий канал і, можливо, вихідний отвір.

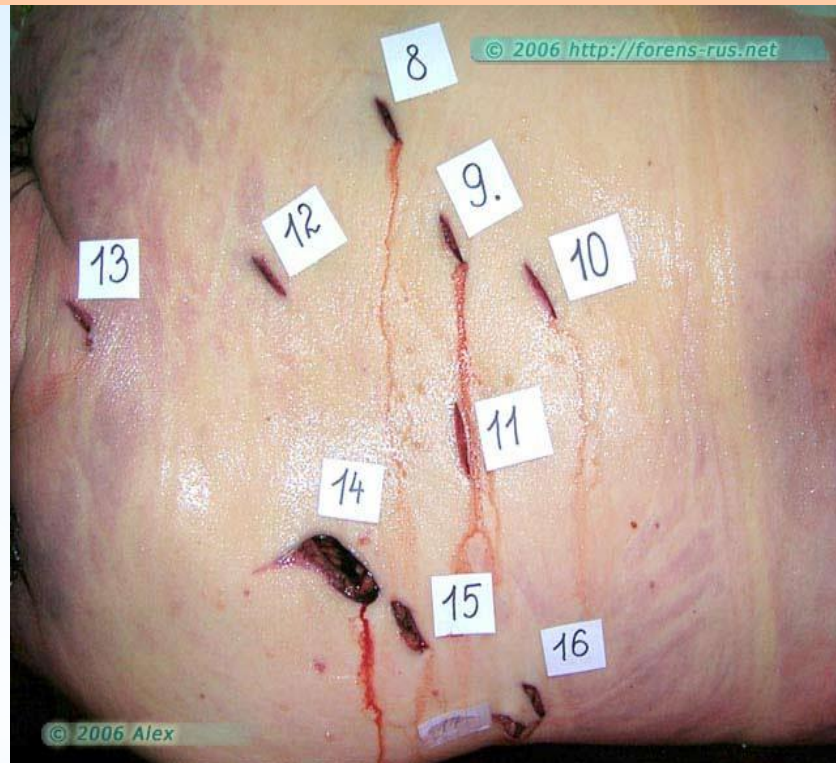
Причины колото-резаных ран

Різновиди
колюче-ріжучих
предметів

Ушкодження від колюче-ріжучих предметів (ознаки)

- ❖ Вхідний отвір рани, від таких предметів має лінійну форму.
- ❖ Краї рани - рівні, гладенькі, нездерті і слабосинюшні.
- ❖ Тканевих перемичок між краями рани немає.
- ❖ Кінці рани можуть бути гострими (при дії кинджала) або один гострим, інший притупленим (при односторонньо заточеному клинку - кухонний, фінський ножі).

Колото-різані рани.

Ушкодження від колюче-ріжучих предметів (ознаки)

Форма притупленого кінця рани, утвореного обушком, залежить від товщини обушка, його форми і способу нанесення удару (з тиском на обушок чи лезо).

- ❖ Довжина вхідного отвору значно менша від її глибини.
- ❖ Наявність ранового каналу, інколи вихідного отвору.
- ❖ Гострі кінці, іноді з насічками та надрізами

Колото-різані рани

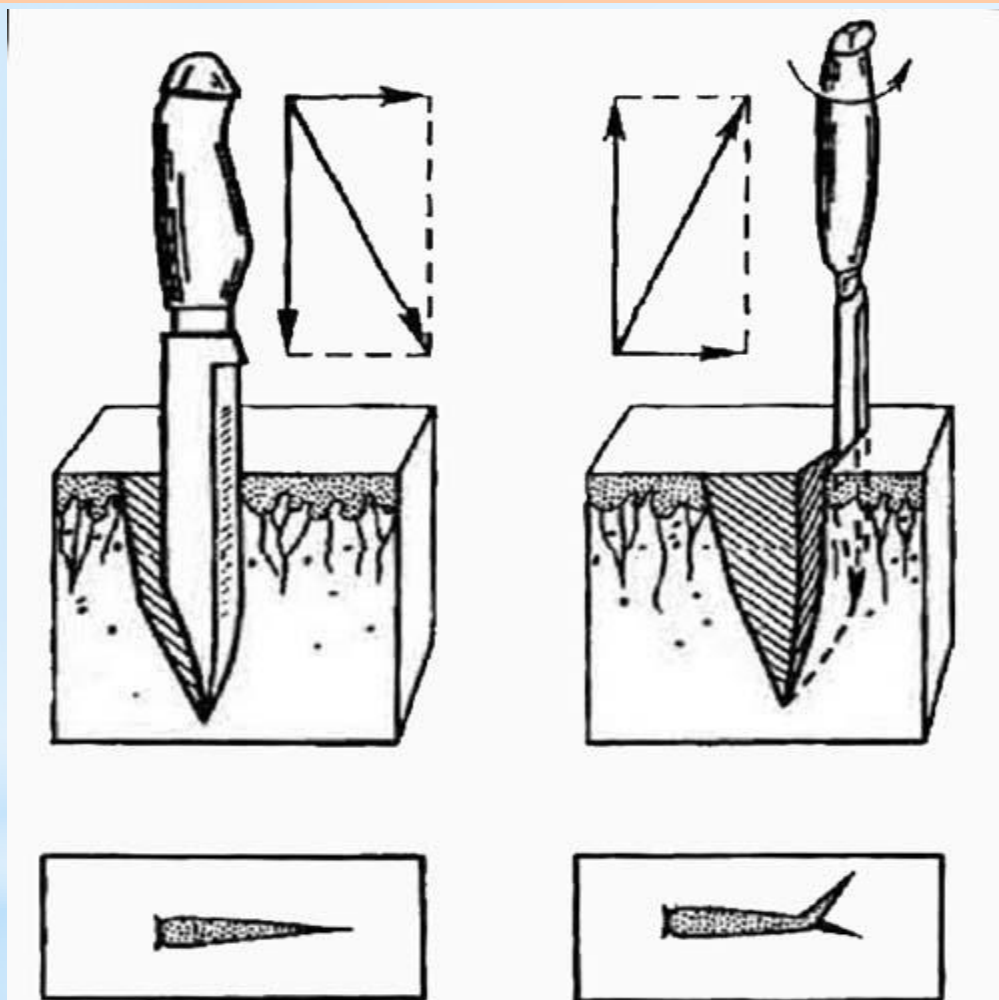

Ушкодження від колюче-ріжучих предметів (ознаки)

Дві колото-різані рани шиї

Ушкодження від колюче-ріжучих предметів (ознаки)

Механізм нанесення колото-різаної рани

**Механізм нанесення
колото-різаної рани**

Раневий канал:

А – відповідає довжині клинка

Б – більше довжини клинка

Ушкодження від пиляючих предметів (ознаки)

Пиляючі знаряддя характеризуються наявністю зубців з гострим кінцем і двома короткими гострими краями.

Ушкодження, що ними спричиняються - пиляні.

Прижиттєві ушкодження найчастіше утворюються від дії циркулярної пилки, а посмертні - від дії дворучної пилки, ножівки по дереву чи металу.

• Пиляючі предмети характеризуються наявністю множинних колюче-ріжучих елементів (від дії зубців).

• Ушкодження можуть виникати при ударній дії перпендикулярно або під кутом до поверхні шкіри, або при повторному ковзанні зубців – пиляюча дія..

Пиляні рани при неповних розпилах мають довгасту форму з дрібнозазубленими краями, часто з одним або двома роздвоєними кінцями.

На кістках розрізняють надпили, розпили і відпили. Надпили з хвилястим розводом - дугоподібні, з простим розводом - роздвоєні у вигляді ластівчаного хвоста. Ширина жолоба, як правило, відповідає ширині розводу пилки. Поверхня відпилу завжди нерівна через велику кількість поверхневих валиків і борозенок, паралельних одне одному.

Судово-медична діагностика ушкоджень, заподіяних власною рукою (ознаки)

- ❖ локалізація ран на передній поверхні тіла, досяжній для власної руки;
- ❖ їх численність, паралельність і поверхневість;
- ❖ відносно чиста від крові долонна поверхня кисті, яка тримала ріжучий предмет (бритву);
- ❖ іноді обмотування тонкого руків'я бритви ганчіркою чи подібним матеріалом для кращої фіксації леза в руці і захисту кисті від травми;

Ушкодження, заподіяні власною рукою

Ушкодження, заподіяні власною рукою

Судово-медична діагностика ушкоджень, заподіяних сторонньою рукою (ознаки)

- ❖ Розташування будь де.
- ❖ Значна глибина ушкоджень за практичної відсутності ушкоджень поверхневих покривів.
- ❖ Різноманітні напрямки ранових каналів.
- ❖ Ушкодження верхнього одягу.

Ушкодження, заподіяне сторонньою рукою